3

DE CAPITIS HUMERI LUXATIONE

ET COLLI EJUSDEM FRACTURA SIMULTANEA:

DISSERTATIO

ANATOMICO-CHIRURGICA;

Die Veneris 12ª. Maii, anno 1786, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam

DISCUTIENDA.

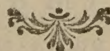
PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

PRO ACTU PUBLICO,

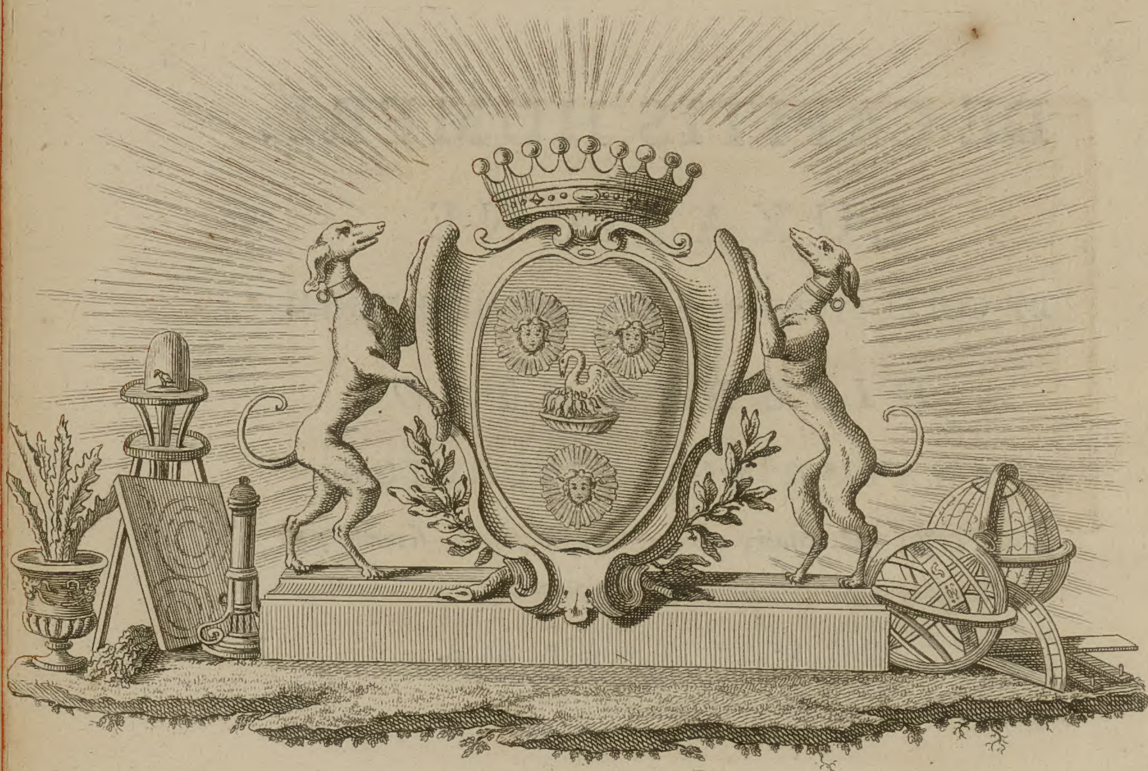
ET

SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii, necnon Academiæ Typographi, viâ Cythareâ.

M. DCC. LXXXVI.

ILLUSTRISSIMO ET NOBILI VIRO

D.D. JOANNI-BAPTISTÆ ANDOUILLÉ,

REGI A SECRETIORIBUS CONSILIIS,

CHIRURGO PRIMARIO,

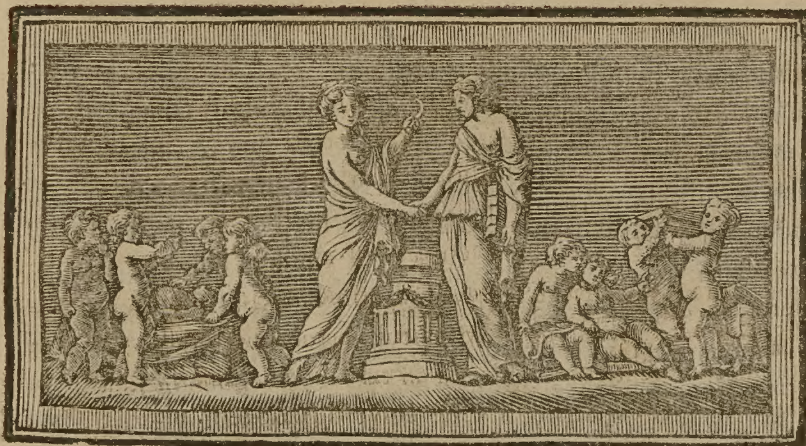
ACADEMIÆ REGIÆ CHIRURGIÆ PRÆSIDI PERPETUO,

È REGIA SCIENTIARUM ACADEMIA, &c. &c. &c.

Has laborum ſuorum primitias in perpetuum venerantis & grati animi monumentum

DICAT, VOVET, CONSECRAT

P. F. GALLÉE.

DISSERTATIO

ANATOMICO-CHIRURGICA.

A VITÆ incunabulis in intima corporis humani ſerpit morboſa labes; creſcit illud; creſcit & illa; ſuos quælibet ætas patitur manes: undequaque impendent ipſi inopinata pericula; in Scyllam ſæpè ſæpiùs incidit Charybdim evitare cupiens; vix quenquam alicujus accidentis reperias immunem: durum! ſed levius fit chirurgiâ. De his diversis affectionum præternaturalium ſpeciebus diſſerere non eſt animus: de luxatione capitis Humeri, & colli ejuſdem oſſis fracturâ ſimultaneâ, hîc tantùm agemus: antequàm autem ad ſpecialia deveniamus, aliquid de anatomiâ partis præmittendum eſt.

SCAPULAM inter & Cubitum, os Humeri ſitum eſt; figuram habet cylindraceam; in corpus & extremitates dividitur.

EXTREMITAS ſuperior caput obtinet craſſum, hæmiſphæricum, cartilagine levigato, quâ parte in cavitatem glenoïdeam recipitur, obductum; quæ cavitas eſt ellyptica, anteriùs obli-

què ſita. Cruſta cartilaginea maximè expolita hanc induit : ſubſtantia fibroſa illam ambiens, è tendinibus muſculorum bicipitis magnique anconœi præcipuè ortum ducens, capacitatem magnoperè auget. Infrà caput reperitur contractura quæ collum vocatur, in recèns natorum oſſibus cartilagineum, diùque idem remanet.

Propè cervicis partem ſuperiorem duæ ſunt tuberoſitates quarum una inferior & exterior craſſa nuncupatur, altera anterior, parvaque dicitur : has inter ſinuoſitas ſatis profunda bicipitalis dicta, jacet ; extenſa ad humeri corpus quod eſt cylindraceum, gibboſum externè, in quibuſdam locis ob muſculorum inſertiones aſperum, & ad continendam medullam intùs cavum.

In humeri extremitate inferiori facies anterior & convexa, altera poſterior, & anguſtior duobus proceſſibus ſeparatæ, nobis conſiderandæ ſunt. Has ſubter plurimæ annotantur cavitates, ulnæ radiique apophyſes in flexione & extenſione brachii inferioris, recipientes : *condyli duo*, quorum *internus alter*, alter verò externus, capitulum ſuper quod radii ſinus volvitur, trochlea ſupra quam magna ulnæ cavitas Sigmoïdea movetur, hanc definiunt extremitatem.

Capſula valdè tenuis articulum humeri cum ſcapulâ ambit ; circumferentiæ foveæ glenoïdeæ ex una parte annectitur ; ex alterâ verò humeri collo, ſi ſinuoſitatem ſuprà dictam excipias, in qua tendo bicipitis externus antequàm per articulationem tranſeat, recipitur : tunc enim hunc amplectitur deſcendens, illumque concomitatur uſque ad fibram muſculi rubram ; deindè cum telâ cellulari confunditur.

Hanc articulationem arthrodialem cingunt & firmant plurimi fibrarum ligamentoſarum faſciculi, muſculique non pauci, inter quos imprimis, ſuprà-ſpinatus, infrà-ſpinatus, teres-

minor, ſubſcapularis, deltoïdes, teres-major, coracobrachialis, &c. annumerantur: ad eumdem ſcopum, binæ apophyſes in ſummitate articuli exiſtentes, inſerviunt; harum una lata & externa ex ſcapulæ ſpinâ ortum ducit; acromion nominatur: altera ferè teres & interna, è collo omoplatæ naſcens, coracoïdes dicitur.

Capſulæ internam ſuperficiem irrorat mucus albuminoſus, ſynovia dictus, ex quo exurgit illud linimentum quod articuli cavum lubricum reddit, ita ut bina oſſium extrema, ſcapulæ ſcilicet & humeri, ſine multo attritu ad ſe invicem moveri possint; moventur quidem majori cum facilitate & in omni ſenſu, tum propter parvam cavitatis glenoïdeæ ſcapulæ capacitatem (relativè ad capitis humeri volumen) cùm propter magnam ligamentorum articuli laxitatem: eâ maximè de cauſâ ſæpiſſimè evenit humeri cum ſcapulâ luxatio quam prolapſum oſſis è ſuo acetabulo definimus.

Introrſùm, extrorſùm & antrorſùm luxatur brachium, nec verò ſupernè, ratione habitâ proceſſuum coracoïdes acromionque dictorum, *niſi perfringantur.* Hanc deorſùm accidere ferè impoſſibile, ob tendinis longiſſimi anconæi poſitionem infrà omoplatæ cervicem hærentis, minimamque coſtæ ejuſdem oſſis ſuperficiem, in quam ſi incidat humeri caput, non poteſt quin ſtatim vel à minima vi, vel à minimo motu ab eâ dimoveatur.

Variis ab auctoribus propria harum-ce luxationum exponuntur ſigna, ex arbitrarii motûs privatione, elongatione vel accurtatione membri luxati, comparatione illius in ſitu & figurâ cum integro & ſano, difficultate talis vel talis motûs, &c. deſumpta. Hoc autem nobis ſcire ſufficiet ut, de quâ agimus, quàm rariſſima ſpecies (*a*), evidenter dignoſcatur. Manifeſta

---

(*a*) Semel tamen hunc caſum in praxi reperit harum ſcholarum Moderator doct. *Botentuit*, ſemelque curatio ei feliciter ſucceſſit.

eminentia, dura, in illa parte in quam caput offis excidit, tangetur, infignem vero cavitatem in eo articuli loco à quo receffit, digito inquirente fenties: eminentia in tali vel tali parte exiftens, internam vel externam anterioremve luxationem indicabit: addantur prætereà figna fracturæ colli ejufdem offis, de quâ mox acturi fumus; tuncque non allucinabitur qui attentè perpenderit, facillimèque vitabit errorem (de quo Galenus (*a*) propriâ calamitate edoctus & alii benè multi (*b*) loquuntur) in quem incidunt qui pro humeri luxatione, acromii à cla-

---

Percival Poot dit qu'il a vu des Praticiens caufer la fracture du col de l'humérus, en voulant réduire cet os luxé à l'aide de la porte. *Poot fur les luxations, trad. de M. Laffus, page 150.*

» (*a*) In palæftrâ lati fcapularum offis fummitate diductâ, Magifter » intuitus partem fuperpofitam humeri commiffuræ, depreffam, exiftimans » humeri caput in alam excidiffe; intentionem tentat atque impulfum: » quæ quidem artificiofè agit; at cum fine ullo profectu operam perderet, » arbitror peccati aliquid in impellendo; quamobrem alios adhiberi » jubeo, qui cum ipfo humerum & ab inferiori parte, & à contrariâ » extendant: atque ipfe integræ manûs digitos, quantùm poffum, intrò-de- » mitto ad humerum, qui excidiffe videbatur, ut inditi inter latus & » humeri caput ipfum impellerent: nihil autem inveniens in ala præter » naturam, jubeo ut extendere ceffent qui cum Magiftro fimul vim ad- » hibebant, eo quòd humeri caput non procidiffet; hi vero exiftimantes me » fracti animi ob dolorem effe, hortantur, ut fibi me ipfum commit- » tam, nec ab extendendo defiftunt; ita ut mufculum avulfiffent (quæ » res, inquit Galenus, aliis jam accidit) nifi fortè alter adveniffet, qui » optimè noverat me nullo modo ob mollitiem extendentes prohibere. » Hic illos removet, ac me rogat quid mali fit, quidque faciendum » cenfeam. Refpondeo fummitatem humeri effe diductam, eoque ad bal- » neum, dum quæ ad curationem facerent, afferrentur, &c. . . . . » Galenus in lib. Hypp. de artic. Comment. Vid. vid. interpr. pag. 260. » alin. 2.

(*b*) Ce cas, dit M. Sabatier, s'eft préfenté à moi deux fois: la clavicule étoit remontée de plus d'un pouce; & fi je m'en fuffe tenu aux ap-

viculâ divulſionem habent : jugulo enimverò externè luxato per muſculi cucullaris fibras plus minuſve ſurſùm trahitur ; elongantur ideò muſculi deltoïdis fibræ quibus humeralis extremitas inſertionem dat : tum liquet ſub ſcapulæ vertice depreſſionem neceſſariò exiſtere, cavi glenoïdei formam incautè conſideranti effingentem.

Luxationis cauſæ vel internæ ſunt, ut ligamentorum debilitas, muſculorum convulſio ſeu paralyſis, ſynoviæ abundantia nimia, variaque articulationis vitia ; vel externæ, ut caſus, ictus, violenta membri extenſio, quibus periculis maximoperè committitur brachium ; innumeris enim in vitæ circumſtantiis ſcutum eſt hominis extremitas ſuperior.

Luxatio vel eſt ſimplex, vel compoſita, complicatave vel recens vel antiqua.

De prognoſi & luxationis curatione tractabimus, ubi de prognoſi & curatione fracturæ colli de qua nobis agendum ſupereſt.

Fracturam cervicis Humeri dicimus ejuſdem oſſis in loco colli à vi externâ & contundente diviſionem.

In ſimplicem compoſitam & complicatam recentem & veterem, ut & luxatio, dividitur.

Vel oſſis fracti extrema à contactu receſſerunt, vel non : de obliquâ fracturâ nec-non de illâ quæ oſſis in parva fragmenta comminutione, complicatur, ſilebimus. De tranſverſa & recenti, uno verbo de ſimpliciori, ne nimiùm vires ultra noſtras ſuſcipiamus, diſceptabimus.

Cauſæ externæ ſunt ictus, lapſus, violentæ colliſiones : cauſas internas non ſuſcipimus explanandas.

Plus minusve facilis eſt hujus fracturæ diagnoſis, prout

---

parences, & que je n'euſſe pas cherché la tête du l'humerus ſous le creux de l'aiſſelle, j'aurois cru que l'humerus étoit luxé..... Sabatier, Traité complet d'Anatomie, 2. édit., tom. 1. pag. 169.

major vel minor eſt partium fractarum receſſus, & in ratione accidentium.

Hæc ut certè cognoſcatur, circa articulum, attrectationibus prudenter adhibitis, an oſſis fracti extrema ſentiantur, digitis inquirendum; hoc ſi non ſufficiat, partem humeri inferiorem unâ manû, partem verò ſuperiorem alterâ, amplectatur Chirurgus: tum hinc atque hinc placidè moveatur brachium; animadvertendumque an motus ex infimâ parte ad caput non tranſmittatur, an crepitus quidam ex colliſione fragmentorum audiatur, aut infra caput immediatè percipiatur. Res ſi ita ſe habeat, non amplius ambigas: Colli fracturam adeſſe fidenter pronuntia; plura quæris? ſigna luxationis capiti humeri ſuprà recenſita in memoriam revoces; unius enim diagnoſis alteram dilucidat.

Fracturæ & luxationis prognoſis erit in ratione ſitûs partium, accidentium, ætatis, idioſyncraſiæque ægri: in hac autem ſummâ prudentiâ utendum, ne fama chirurgi periclitetur, ſi præſertim nihil metuendum pronuntiaverit.

Luxationis & fracturæ curatio in eo conſiſtit, ut oſſis partes in ſedes naturales reponantur & reductæ contineantur, quod fit extenſione, contra-extenſione, coaptatione, deligatione & ſitu, ut accidentia præſentia debellentur, futuraque, quantùm fieri poteſt, præcaveantur antiphlogiſticis internis & externis, ut in libris de Arte agentibus videre eſt.

Unanimis fuit huc uſquè auctorum conſenſus, de ordine adhibendo ut fractura & luxatio de quibus mentionem facimus, curentur: juxta illos fractura primùm eſt reducenda, hâcque conſolidatâ humeri caput in ſuam ſedem reponendum; ſic procedunt, ex eo quòd, inquiunt, extenſione vincenda ſit muſculorum reſiſtentia, ut os elapſum in locum naturalem reſtituatur; quod eſſe non poteſt in primo inſtanti; nam humeri caput ſufficientem non habet longitudinem ut vires extendentes ei applicentur; neceſſe eſt igitur ut cum oſſis corpore

anteà consolidetur ; proindèque fracturæ curatio antequàm luxationis repositio tentetur (*a*).

Apprimè tamen ex hac-ce praxi malorum iliadem suboriri posse, ipsos non latere poterat ; inter quæ partium vicinarum compressio, inflammationes, vulneris capsulæ articularis sæpè-sæpiùs laceratæ coalitio, synoviæ spissitudo, cavi glenoïdei coarctatio, annumeranda erant ; ex quibus omnibus reducendi retinendique capitis difficultas, aut potiùs impossibilitas, consequenter in extremitate haud sanabile vitium : his malis occurrere phlebotomiâ, diætâ, cataclysmis, impluviis, cataplasmatibusque emollientibus, frustrà enitebantur ; quid enim, malo urgente, topica præstare poterant ? quid impediet quominùs intrà mensis spatium & ampliùs, cavitatis glenoïdeæ vacuæ supercilia plus minusve versùs centrum coeant, glandulæ vel vasa, vel cartilagines intumescant ? Hoc prudentibus Chirurgis pensitandum relinquo.

Forte-fortunâ eveniet ut talia remedia optatos successus semel obtineant ; sed heu ! quàm rarissimi erunt tam felices eventus ; si que res ita sit ut manifestum est, nonne citiora requirenda esse auxilia, satis superque patet ? nonne rejicienda tam manca praxis, tam gravibus obnoxia malis ab eâ consectariis, si alia existit tutior, certior, minorem afferens dolorem ; omne quod secum trahit periculum alia, ferè auferens? Quam propositionem nunc habemus explanandam.

Debitâ attentione anatomiam articuli non considerabant practici ; in errorem exindè inducebantur ; magnum musculorum numerum Humeri caput ambientium annotabant ; horumque

---

(*a*) C'est l'unique moyen, dit Duverney, que l'on puisse tenter en cette rencontre ; il avoue que le succès en est douteux. *Maladies des os, tome I, page* 134.

Cette méthode, dit M. Petit, ne réussit pas toujours, mais il n'y en a pas d'autre. *Maladies des os, tome I, page* 58.

resistentiam in capitis repositione superandam esse arbitrabantur: falsum sanè principium, undè illorum sinistra praxis. Nullis equidem musculäribus nec tendinosis fibris insertionem dat humeri caput: sint in exemplum tendines supra-spinati, infra-spinati, rotundi minoris subscapularisque, utpotè faciliùs decipere valentium; atqui tamen ex illis nullus nec capiti nec collo quidem affigitur, tuberositatibus verò humeri de quibus suprà, ut ex anatomiâ patet: nulla igitur aut certè quàm minima super hæc erit eorum actio, minimaque etiam vincenda erit resistentia: quid igitur obstaret cur capitis primùm, deindè fracturæ repositio fieret, ad hunc modum? (maximum aliundè infert periculum mora, operatio nullum.)

Ægro in sedili collocato, ex ministris unus corpus sustinebit, omoplatam manibus stabiliendo; alter humerum perfractum suffulciet: tunc artis Magister de capitis luxati positione certus, hoc digitis unci modo contractis apprehendet, motibusque placido gradu & prudenter adhibitis, eâdem viâ quâ elapsum est attrahet, haudque difficillimè (cum minima sint superanda obstacula) in cavitatem naturalem restituet, quod tactu & articulationis autopsiâ anatomicâ nosci facile.

His-ce peractis minister unus partem humeri superiorem manibus cinget firmabitque; unâ manu carpum circumdabit alter, humeri condylos fulciet alterâ, hic lentè gradatimque extremitatem protendet, donec fractæ partes suprà se invicem non efferantur; eodem tempore Chirurgus ùt extensio definatur imperabit; digitisque & manuum volis, in loco fracturæ jam anteà collocatis, ossis fragmenta in sedem naturalem blandè compellet; quæ operatio optimè successerit, si tactu nulla præternaturalis notetur inæqualitas, si membri conformati figura sit eadem ac anteà: osse fracto sic probè coaptato, membri immobilitatem præcipiet Chirurgus; ab alio ministro varias apparatûs partes recipiet, cujus prima erit linteum albumine ovi oblinitum

oblinitum; in tertia parte ſuperiori ponè & antè fiſſum obliquè; ſatis latum ut fractum humerum circumdare poſſit, & ut extendatur è collo uſque ad tertiam ejuſdem oſſis partem infimam ſufficienter longum, ſuper fractum humerum nudum applicabitur; duo ſuperiora capita omoplatam magnumque pectoralem muſculum decuſſando ſuper ſcapulam erunt æqualiter extenſa, brachium accuratè convolvent inferiora: aliud linteum molle, albumine ovi etiam imbutum, pulvinaris inſtar, in alæ cavum, ad hunc implendum locabitur: plurima deindè ſtupæ pexæ ſtamina albumine ovi ſimiliter illinita, primum ſuper linteum *ſpargi* debent, ita ut ſex linearum circiter altitudinem ubique adæquent; quæ omnia ſuper, quatuor ſpleniola oblongata ovi albumine delibuta (& ſicut alia lintea ut decet expreſſa) eamdem ac primam apparatûs partem longitudinem habens, admovenda ſunt ordine ſequenti: unum erit anterius, poſterius aliud, hoc exterius, interius illud, extremitate inferiori humeri tenùs à cervice directò protenſa, ſi ultimum exceperis, quod in alæ ſinu ſupernè terminatur: linteum eâdem omnino formâ eodemque modo extenſum ac primum, ſed ſiccum, his omnibus ſuperponetur.

Tunc demùm celebranda deligatio, mediante faſciâ trium digitorum tranſverſorum latâ, quinque vel ſex ulnarum, pro varietate partium deligandarum, longâ: bis primùm propè humeri condylos convolvi poterit, deinceps circularibus parumper obliquis, nec parùm nec nimiùm adſtrictis, uſque ad alam ſuperiùs ducenda; ibique in modum ſpicæ & quibuſdam circumvolutionibus, corpus & humerum circa, hunc cum illo certè conſtabilientibus, terminanda faſciatio.... (*a*)

(*a*) Ad fuſiorem enarrationem adeas, tom. 4, Act. Acad. Reg. Chir. pag. 620.

Hâc operatione abſolutâ, per mitellam ſuſpendi debet brachium inferius, ſat amplam ut illud omne ſuſtineat, & in poſitione tali, ut cum oſſe humeri angulum exhibeat rectum.

Sic involuta relinquenda eſt extremitas, donec glutinatio quæ per ſpatium quadraginta dierum, conſideratis conſiderandis, plerumque abſolvetur, advenerit; attendendum tamen ut verſùs curationis finem articulus quàm leniter moveatur & aquâ calida foveatur, ne rigeſcat.

Si accidentia ſuperveniant, variis mediis ab auctoribus & ſuprà narratis, his medebitur.

Scopum propoſitum attigerimus, ſi quantò hæc nova methodus cæteris hactenùs uſurpatis præſtet, inconcuſſis probaverimus argumentis.

HANC DISSERTATIONEM, *Deo juvante, & Præſide* M. NICOLAO GUYENOT, *Artium & Chirurgiæ Magiſtro, antiquo Collegii Præpoſito, Academiæ Regiæ Chirurgiæ Conſiliario, necnon Fratris Regis,* MONSIEUR, *Chirurgo; tueri conabitur* PETRUS-FRANCISCUS GALLÉE, *Dinannæus apud Britones, Artium liberalium Magiſter, in almâ Andegavenſi Facultate Doctor Medicus, nuper in Scholâ Practicâ Chirurgiæ Alumnus, Theſeos Auctor.*

